

RAMAZAN

İKLİMİ

(RAMAZAN'A MİSAFİR DEĞİL, EV SAHİBİ OLMAK)

YAZAR: ALİ AYKAÇ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ : مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ
حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ

Kim yalan sözü ve onunla amel etmeyi terk etmezse,
Allah'ın onun yemesini içmesini bırakmasına
ihtiyacı yoktur.

Buhârî, Savm, 8.

İletişim: **0541 934 3778** Daha fazlası için: **www.aliaykac.com**

Bu içerik, yazarının izni olmadan kısmen veya tamamen kopyalanamaz ve
dağıtılamaz. İlgili yasağa aykırı hareket eden kişiler hakkında, 5846 sayılı Fikir ve
Sanat Eserleri Kanunu'na göre telif hakları kapsamında yasal işlem başlatılacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Hamd, bizleri zamanın akışı içinde gaflete terk etmeyen, her yıl yeniden diriliş mevsimleri lütfeden, kullarına rahmet kapılarını ardına kadar açan **Allah'a** ﷻ mahsustur. **Salât ve selâm**, Ramazan'ı en derin kulluk bilinciyle yaşayan, gündüzünü oruçla, gecesini kıyamla ihya eden, ümmetine bu mübarek ayın ruhunu öğreten **Peygamber Efendimiz'e** ﷺ onun âline ve ashabına olsun.

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

Bir kez daha Ramazan'a yaklaşmış bulunuyoruz. Takvimler yalnızca yeni bir ayın başladığını gösteriyor olabilir; fakat hakikatte bizi karşılayan şey, **rahmetin daha yoğun hissedildiği, kalplerin ilâhî esintilere daha açık hâle geldiği müstesna bir zaman dilimidir.** Fakat burada kendimize sormamız gereken mühim bir soru şudur: **Biz Ramazan'a misafir mi olacağız, yoksa onu gönlümüzde ağırlayan bir ev sahibi mi olacağız?**

Çoğu zaman Ramazan gelir, bir ay kalır ve gider. Biz de onun içinde **biraz daha** ibadet eder, **biraz daha** dikkatli yaşar, **biraz daha** hassas davranırız. Fakat Ramazan bittikten sonra hayatımız eski seyrine döner. Eğer **Ramazan sadece takvimde yaşıyorsa, o zaman biz bu aya misafir olmuş oluruz.**

Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

“Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki takvaya erersiniz.”¹

Bu ayet bizlere Ramazan’ın amacını açıkça bildirir: **Takva**. Yani Allah’ı hayatımızın merkezine almak, O’nun rızasını öncelemek, nefsin değil vahyin rehberliğinde yürümek. Demek ki Ramazan, aç kalma ayı değil; kalbi Allah’a yaklaştırma ayıdır. Demek ki Ramazan, sadece sofraların değil; niyetlerin, alışkanlıkların ve yönelişlerin değiştiği bir zaman dilimi olması gerekmektedir.

Resûlullah ﷺ Ramazan’ın gelişini bizlere bir müjde olarak haber vermektedir: ***“Ramazan geldiğinde cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulur.”²***

Bu hadis bize şunu öğretir ki: **Ramazan Müslüman için bir fırsattır.** İlâhî rahmetin kapılarının ardına kadar açıldığı,

¹ Bakara, 2/183.

² Buhârî, Savm, 5; Müslim, Sıyâm, 1. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا جَاءَ رَمَضَانُ فَتُحْتَأَبُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ

kulun Rabbine yönelmesi için engellerin azaltıldığı bir rahmet mevsimidir. Fakat kapıların açık olması, içeri girmeyi garanti etmez. Bunun için niyet, gayret ve hazırlık gerekmektedir.

İşte bu müjde, Ramazan'ın sıradan bir zaman dilimi olmadığını; ilâhî lütfun yoğunlaştığı, rahmetin adeta yeryüzüne indiği bir fırsat mevsimi olduğunu gösterir. Ancak böylesi büyük bir imkânın değeri, onu nasıl karşıladığımızla ortaya çıkar. **Ramazan'ı sadece dış şartların değiştiği bir ay olarak mı göreceğiz; yoksa kalbimizin yönünü değiştiren bir dönüm noktası olarak mı?** Açılan kapıların önünde bekleyenlerden mi olacağız, yoksa o kapılardan içeri girip hayatını yeniden tanzim edenlerden mi?

Ramazan'a Misafir Olmak Nedir?

Ramazan'a misafir olmak; **bu ayı geçici bir heyecan, kısa süreli bir manevî atmosfer olarak görmek** demektir. Sahurla başlayıp iftarla biten bir açlık tecrübesi yaşamak, birkaç teravih namazına iştirak etmek, sonra da ay bitince eski alışkanlıklara geri dönmek... İşte **misafirlik** budur. Kalp değişmez, alışkanlıklar dönüşmez, hayatın yönü aynı kalır. **Ramazan gelir ve geçer; fakat insanın iç dünyasında kalıcı bir iz bırakmaz.**

Oysa Ramazan, yalnızca takvimde yer alan bir zaman dilimi değildir. O, **kalbi arındırmak, iradeyi terbiye etmek ve hayatın istikametini yeniden belirlemek için ilahî bir davettir.** Yüce Rabbimiz orucun gayesini şöyle beyan eder:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

“Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki takvaya erersiniz.”³

Dikkat ediniz; ayette orucun aç kalmak olduğu söylenmez. Hedef takvâdır. Yani Allah’a karşı bilinç, hassasiyet ve sorumluluk şuurudur. Eğer Ramazan sonunda kalbimizde takvâ artmamışsa, sadece beden aç kalmış; fakat ruh misafir gibi gelip geçmiştir. Resûl-i Ekrem ﷺ de bu hakikati şöyle ifade buyurur: ***“Kim yalan sözü ve onunla amel etmeyi terk etmezse, Allah’ın onun yemesini içmesini bırakmasına ihtiyacı yoktur.”⁴***

Demek ki Ramazan’a misafir olmak; orucu sadece mideye indirgemek, dili, gözü, kalbi aynı bırakmaktır. Oysa Ramazan, insanın bütünüyle arınması istenilen bir aydır.

Misafir olan, ev sahibinin düzenine uymaz; sadece ağırlanır ve gider. Fakat Ramazan bizden uyum değil, dönüşüm ister. Bu ay, bize sadece açlığı değil; sabrı, merhameti, infakı, Kur’ân’la dirilmeyi öğretmek için gelir.

³ Bakara, 2/183.

⁴ Buhârî, Savm, 8. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ

Eğer Ramazan sonunda **namazımız daha bilinçli değilse, dilimiz daha temiz değilse, kalbimiz dünyaya karşı biraz daha mesafeli değilse; o zaman Ramazan’a misafir olmuşuz demektir.**

Ramazan’a Ev Sahibi Olmak Nedir?

Ramazan’a ev sahibi olmak; bu ayı sadece karşılamak değil, **onu hayatın merkezine yerleştirmek** demektir. Misafir, kapıyı çalar; biz hazır değilsek geçici bir telaş yaşarız. Fakat **ev sahibi olmak, önceden hazırlık yapmayı**, gönlü temizlemeyi, niyetleri berraklaştırmayı ve bu ayı bilinçli bir inşa sürecine dönüştürmeyi gerektirir.

Ramazan’ın ev sahibi olan mümin, orucu yalnızca aç kalmak olarak görmez; onu **takvâya açılan bir kapı** olarak değerlendirir. Nitekim Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

“Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki takvaya erersiniz.”⁵

Bu ayetin işaret ettiği hakikat şudur: **Ramazan bir açıklık tecrübesi değil, bir takvâ eğitimidir.** Ev sahibi olan mümin, bu eğitimin bilincindedir. O, iftar sofralarını

⁵ Bakara, 2/183.

zenginleştirmekten önce kalbini zenginleştirir; sahur vaktini yalnızca mide için değil, ruhu için bir kıyâm haline dönüştürür.

Ramazan'a ev sahibi olmak, **Kur'ân'la ilişkiyi derinleştirmektir.** Çünkü bu ay, sıradan bir zaman dilimi değildir.

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ

“Ramazan ayı, insanlara hidayet rehberi olan Kur'ân'ın indirildiği aydır.”⁶

Öyleyse Ramazan'a ev sahibi olan mümin, bu ayı **Kur'ân'la bağını tazeleme ve kendi hayatını yeniden şekillendirme imkânı** olarak görür. Onun için Kur'ân, sadece okunup tamamlanacak bir metin değil; kalbi terbiye eden, istikameti belirleyen ilâhî bir rehberdir. Bu mümin, hatim sayısıyla yetinmez; ayetlerin anlamı üzerinde durur, mesajını hayatına taşımaya gayret eder. Çünkü bilir ki asıl gaye Kur'ân'ı baştan sona okumak değil, **Kur'ân'ın insanın gönlünü uyandırması, aklını aydınlatması ve hayatını dönüştürmesidir.**

Ev sahibi olmak aynı zamanda bir irade beyanıdır. Resûlullah ﷺ şöyle buyurur: ***“Kim Ramazan'ı iman ederek ve***

⁶ Bakara, 2/185.

sevabını Allah'tan umarak tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır.”⁷

Hadisteki **إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا** kaydı, ev sahipliğinin ruhudur. Yani bilinçle, samimiyetle ve karşılığını yalnızca Allah'tan bekleyerek... **Ramazan'a ev sahibi olmak, ameli gösteriştten arındırmak ve ibadeti Allah için yapmaktır, Ramazan'ı bir aya sıkıştırmamaktır.** Bu ayda kazandığımız namaz disiplini, Kur'an'la ünsiyet, sadaka hassasiyeti ve nefis terbiyesi Şevval'in ilk günüyle birlikte terk edilirse, biz aslında misafir kalmış oluruz.

Ramazan'a ev sahibi olmak; evi değil, **kalbi düzenlemektir.** Sofrayı değil, **ahlâkı güzelleştirmektir.** Gün boyu aç kalıp akşam hırsıyla doldurmak değil; gün boyu nefsi eğitip gece Rabbine yaklaşımdır. Ve en önemlisi şudur: Ramazan ayını hakkıyla geçiren yani **ev sahibi olan, Ramazan'ı uğurlarken “Ne çabuk bitti?”** demez; **“Beni ne kadar değıştirdi?”** diye sorar.

Allah'ım! Bizleri, Ramazan'a misafir gibi gelip geçenlerden değil, onu kalbine yerleştiren, onu bir inşa mevsimi bilen kullarından eyle! **Ya Rabbi!** Ramazan'ı bir ayla sınırlı bırakmayıp, hayatımıza

⁷ *Buhârî, Savm, 6; Müslim, Sıyâm, 203. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ*

taşıyabilmeyi nasip eyle. Bu mübarek ayda kazandığımız sabrı, takvayı ve kulluk şuurunu bütün bir ömre yayabilmeyi bizlere ihsan eyle! **Allah'ım!** Bizleri, Ramazan'a ev sahipliği yapan; günahlarını terk eden, kalbini temizleyen, dilini zikirle ıslatan, secdesini çoğaltan kullarından eyle. Bayrama ulaştığımızda affedilmiş, arınmış, yeniden inşa edilmiş bir kalple huzuruna varmayı bizlere nasip eyle!

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الفاتحه